

## פרשת נשא

(ע"פ הרב עוזר אלפרט)

עם קריאת סיום פרשת במדבר ותחילת פרשת נשא, עולה תמיהה גדולה: כשנחלקו המשימות בין הלוויים, מדוע הוקצו העבודות הקדושות ביותר – האחריות על ארון הקודש, המנורה והמזבחות – לזרעו של קהת (ד: א-כ) ולא לילדי גרשון, שהיה בכור ילדי לוי?

הרב שלמה מרגלית, בספרו "דרכי השלמות", כותב שהתורה מלמדת אותנו שלא נכון לראות מעשים מסוימים כחשובים יותר, ואחרים כבעלי ערך פחות. ההנחה שיקר יותר בעיני הקב"ה לשאת את כלי המשכן, שזה היה תפקידו של קהת, מאשר להוביל וילונות, מסכים ומכסים חיצוניים, שהיה בתפקידם של בני גרשון, הינה טעות גמורה. במציאות, לכל סוגי עבודת ה' חשיבות שווה, אם בוצעו לשם שמים.

הוא מוסיף שבישיבת קלם, שמו דגש מיוחד על המושג הזה, ומינו את בחורי הישיבה לבצע את עבודות הניקיון השונות, כאשר התלמידים הבכירים ביותר זכו במשרה ה"נשגבה" ביותר לנקות את הרצפות. הדבר נעשה במכוון, כדי ללמד אותם שאין מושג של מצווה משפילה.

==--==

בהפטרה של השבוע, (שופטים י'ג), אחרי שמלאך ה' הופיע לעיני אשתו של מנוח, שעד כה הייתה עקרה, ובישר לה שהיא עומדת להוליד בן, והורה לה לגדל את הילד כנזיר, היא מיהרה לספר את הבשורה הטובה לבעלה. מנוח ביקש מהקב"ה שישלח שוב את המלאך, כדי שיורה לו איך לגדל את בנו העומד להוולד. המלאך חזר ושוב הורה למנוח את הדינים הרלוונטיים של נזירות, ונראה שהדבר השביע את רצון מנוח.

הקטע קשה להבנה. היות ואשתו של מנוח מסרה לו את הוראות המלאך בקשר למעמדו של התינוק לגדול כנזיר בעתיד, מדוע עלולים להתבלבל? הדינים השייכים לנזיר מבוארים בצורה ברורה בתורה. כמו כן, כשהוא חזר שנית, המלאך פשוט חזר על מה שמנוח כבר שמע מאשתו, בלי להוסיף שום מידע חדש. מה הייתה התועלת בשובו של המלאך?

הסיפור ההומוריסטי הבא יעזור לנו להעריך תשובה לשאלות האלה. הרב פסח קרון מספר על מורה, שתפס אחד מתלמידיו גונב עפרונות מחבריו. אחרי שהוכיח אותו, ההתנהגות הזאת המשיכה. בסוף, אחרי שהתלמיד התעלם מאזהרות חוזרות ונשנות, לא נותר למורה

ברירה אלא להתקשר להוריו של הנער כדי לדון בנושא. להפתעתו הגדולה, אחרי שאב התלמיד הקשיב לבעיה, הוא גילה המקור האמתי של התנהגות בנו באומרו: "מדוע לכל הרוחות, הוא זקוק לגנוב עפרונות?! אני מביא הביתה די והותר עפרונות מהעבודה שלי, מספיק לכל הכיתה!"

לאור הלקח המשעשע על כח ההורים לחנך על ידי הדוגמה, ניתן לנו כעת להעריך את התשובה שהרב שמעון שוואב נתן לשאלותינו המקוריות. הוא מסביר, שמבוכתו של מנוח לא הייתה קשורה לדינים שיחולו על בנו העתידי; את הדינים האלה, הוא היה מסוגל ללמוד בעצמו. הדילמה שלו הייתה מהאופי החינוכי. אחרי ששמע שבנו יהיה נזיר, מיוחד ושונה מעמיתיו, מנוח לא היה בטוח איך לגדל ילד שלא יעמוד אל מול עיניו מודל לחיקוי, שממנו הוא יוכל ללמוד את ההתנהגות הצפויה ממנו.

במענה לספקות של מנוח, המלאך חזר כדי לתת לו את ההדרכה הדרושה. המלאך הודה שהשאלה בהחלט במקומה, והוא הנחה אותו שהדרך הנכונה לגדל ילד כזה, היא לתת לו נזיר מבוגר שישמש כמודל לחיקוי, וזאת על ידי שמנוח עצמו יהיה נזיר! ניתן לקרוא את ההוראות של המלאך למנוח: "וַיֹּאמֶר מְלָאךְ ה' אֶל מְנוּחַ, מְכַל אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶל הָאִשָּׁה תִּשְׁמֹר", כלומר, את כל ההוראות שנתתי לאשתך (בקשר לבנך), **אתה בעצמך**, תשמור (תקבל נזירות על עצמך)! הלקח שניתן ללמוד מהתשובה היפיפיה הזאת הוא: על ההורים לשמש בעצמם כדמות למופת לערכים ולעדיפויות שהם מבקשים להנחיל להם, זוהי הדרך היחידה לגדל ילדים בהצלחה!

==\_==\_

זה קרה לפני למעלה משישים שנה, איש ובתו נכנסו לישיבה בירושלים, והודיעו שכעת הגיעו מעיירת אוסטרובצה באירופה. האנשים שהתקבצו מסביבם ידעו, שהרבי מאוסטרובצה היה מוכר בעולם כולו כפועל ישועות וניסים, ושאלו את האיש אם הוא יוכל לספר להם סיפור אודותיו.

האיש ענה, שהוא עצמו נהנה מנס אחד מהרבי. אשתו ילדה מספר ילדים, שכולם נפטרו זמן קצר אחרי לידתם. מיואש לחלוטין, הוא פנה לרבי כדי לקבל ברכה. הרבי ייעץ לו לקרוא את שם ילדו הבא בשמה של דמות המופיעה בפרשה שיקראו בשבוע של הלידה. האיש סיים בהצביעו על הילדה החיה שעמדה לצדו, כהוכחה ליכולותיו של הרבי, והוא ציין שהיא נולדה שבוע של פרשת נשא. אולם, בקריאה קפדנית של פרשת נשא, התעוררה בעיה גדולה לציית לעצת הרבי. לא מוזכר שם של אישה בפרשה כולה. חמוש בדילמה הזאת, האיש חזר לרבי, והוא הציע שאמנם אין שם אישה מוזכר בפרשה, אבל בהפטרה

מדובר על אישה ערכית: אשתו של מנוח, אם שמשון.

אולם, לימוד הפסוקים המדברים על חייה מגלה בעיה נוספת: שמה אינו מוזכר בשום מקום. למרבה המזל, הגמרא במסכת בבא בתרא, דף צ"א עמוד א' באה לעזרתנו ומלמדת אותנו ששמה היה צלפונית. אמנם, השם הזה אינו בדיוק שם נפוץ, אבל הרבי בכל זאת יעץ לאיש ואמר לו שנתנת השם הזה לתינוקת תהיה התקווה הטובה ביותר להישרדותה. האיש היה מוכן לעשות כל דבר, וקרא לבתו צלפונית, והיה בר מזל מספיק כדי להיות מסוגל להצביע עליה כהוכחה חיה ליכולותיו של הרבי.